

Per què la nit?

Joanjo Garcia

*A Roc i a Mercè,
per tot el que som i el que vindrà.*

The young ones,
Darling we're the young ones,
And young ones shouldn't be afraid.
The young ones, CLIFF RICHARD

I can make you mine, taste your lips of wine
Anytime night or day
Only trouble is, gee whiz I'm dreamin' my life away
All I have to do is dream, THE EVERLY BROTHERS

I

Cap a darrere i a l'esquerra. Cap a darrere i a l'esquerra. Dimonis! Qui no ho vulga veure no ho veurà mai, però que els cecs no ens marquen el camí amb el dit! Per favor, només demane això. Que no ens assenyalen, que no ens empesten amb el seu tuf d'immundícia i de complicitat. Cap a darrere i a l'esquerra. Fou així com aquest país començà a caminar cap a la dissolució i la desintegració moral. Així: cap a darrere i a l'esquerra.

Que quantes vegades he vist l'escena? Centenars, centenars. Centenars cada any. Redeu, l'he vista fotograma a fotograma i sempre acaba igual: cap a darrere i a l'esquerra. És com si la tinguera impresa. Què dic, impresa! Com si la tinguera esculpida en la retina. Tanque els ulls i veig com la bala li penetra el rostre. Bum! El crani fet miquetes. Puc imaginar-me els xiscles de la gent, les corredisses, la repugnància dels espectadors en veure esquitxos de carn ensangonada. Sempre, però, ocorre igual: cap al darrere i a l'esquerra. Si el tret haguera vingut d'on diuen que vingué, l'hauria impulsat cap al davant. És claríssim! Però no, cap a darrere i a l'esquerra. I aleshores recorde el meu pare murmurant que ens enganyaven, que ens prenién per idiotes.

Dotze anys, tenia. Dotze anys. Quasi una criatura. Recorde el dia perfectament. Qui no? Qui no se'n recorda? Tot i que és cert que jo en tinc més motius perquè justament

aquell matí, justament a aquella hora, comença la meua carrera delictiva. Potser no comença aleshores, potser havia fet alguna rucada abans, però aquell dia faig el salt, comet el robatori que em catapulta a la fama, el que em procura el malnom que em perseguirà sempre. Fotre, soc només un xiquet. Que no tinc dret a equivocar-me? No, pum, no aquell dia, pum, no, just el vint-i-dos, pum. De cop a mil dues-centes milles: pum, pum, pum; sonen uns trets. Tres? Impossible. Que tampoc no m'ho vulguen fer creure! Tres? De veritat ens prenen per anormals? Si de debò van ser només tres, per què no vam gastar bales com aquelles al Vietnam? Amb cinc mil del mateix model hauríem liquidat tots els maleïts vietcongs i ens n'haurien sobrat per a un miler de cambodjans. Però collons, Cassidy, no perdes el fil, que després...

Novembre, fa fred i soc a casa dels Keheller al final del carrer. El barri està acabat de posar, com qui diu, i presenta l'encisadora imatge del somni americà: unifamiliars amb teulada de dos vessants i porxo amb jardí. Uns jardins modestos, amb un tancat baix, que serveixen perquè la gent pugua presumir de rosers esponerosos i de buguenvíllies espectaculars. En aquell paradís d'estrena s'ha colat el virus de la varicel·la, i aquell matí el compartim solidàriament Timmy Keheller i jo. Només la malaltia i una emergència de la mare ens ha pogut fer coincidir, a aquell babau i a mi. La senyora Keheller s'ha mostrat sol·licita quan la mare li ha pregat que m'acollira. Havia de revisar un problema en la comptabilitat del supermercat que la té contractada per hores, que constitueix l'únic vincle amb la dona independent que fou. Ah, un apunt important: encara no tinc fama de delinqüent i, per tant, la família conserva una certa reputació.

—És només un parell d'hores. Cassidy ha comentat que Timmy també estava malalt a casa i he pensat que no t'importaria. De veritat que no t'ho demanaria si tinguera amb qui deixar-lo.

La mare sempre correcta, excel·lent, tan agradable en les formes que era impossible dir-li que no. Ah, i la senyora Keheller, vint-i-vuit anys, una delícia. Ens té encisats a mig curs —concretament, al mig curs que vestim pantalons— quan la veiem recollir el Timmy. Morena, esvelta, gràcil, alegre. Tot el contrari que el seu fill, de qui fuig com la pesta. És un d'aquells casos estranys de transmissió genètica que fan dubtar que Mendel —de qui encara no hem sentit parlar— tinguera raó. Aquell dia, però, la pesta —en realitat una varietat menor com la varicel·la— se'ns ha instal·lat a la pell i soc sensible a una desgràcia compartida. Així i tot, no li permet excessives confiances. Assistisc impassible quan ell em mostra amb orgull la seua col·lecció de cromos de beisbol. Presumeix que en té signats alguns dels Dodgers. Me'ls fa mirar com si me'ls refregara per la cara: Don Drysdale, Andy Carey, Doug Camilli i el mateix Sandy Koufax. M'explica que li'ls porta son pare, que és representant d'una marca esportiva, que li ha promès que aniran a l'estadi a veure'n un entrenament i que podrà entrar al vestidor.

Només un any abans, les estampetes que fa lliscar entre les mans m'haurien despertat l'admiració. Potser, fins i tot, podrien haver-me fet superat l'escull que significa que ell siga un marginat a classe. Timmy Keheller: miopia, sobre-pès i un lleu tartamudeig quan es posa nerviós. Soc a temps per posar-lo sota la meua protecció, ensenyar-li un parell d'acudits per contestar els qui es riuen d'ell i donar-li uns consells sobre autoestima que li permetran sobreviure l'adolescència que es resisteix a acarar. Però ja tinc dotze anys i

des de fa mesos les meues ambicions redemptores s'han esfumat i les he substituïdes per desitjos menys càndids, menys solidaris. L'esperança en el gènere humà ha començat a diluir-se. La meua innocència s'embruta una mica cada dia, sense que jo m'esforce a posar-hi el remei de la culpa i el penediment. Per exemple, quan ell parla del vestidor dels Dodgers, la intimitat d'un grapat d'homes en roba interior em resulta repulsiva. Repulsiva i sospitosa.

Estic a punt de replicar-li que preferiria conèixer el vestidor de les *cheerleaders* dels Rams, malgrat que no m'agrada el *football*. És la típica broma que farien els xicots grans amb qui m'ajunte els caps de setmana. D'ells se m'ha contagiada la manera barroera de parlar de les dones i el fet de considerar el pecat la propra estació del recorregut i no una andana perillosa a defugir. No li ho dic perquè, just en aquell moment, la senyora Keheller apareix per la porta per demanar a Timmy que baixi a ajudar-la a plegar els llençols. Bote del llit per baixar amb ells, però ella m'atura amb un somriure i un lleu parpelleig.

—Tranquil, Cassidy, no cal que vingues. Només serà un moment —pronuncia amb una veu dolcíssima que sona a absolució.

Timmy m'allarga un dels còmics que té a la prestatgeria i remuga alguna cosa semblant a:

—Segur que va per a llarg. Sempre diu «un moment» i...

Així que em quede allà amb Sandy Koufax, a qui encara no han diagnosticat l'artrosi que el deixarà fora del campionat mundial, amb el bo de Don Drysdale i amb la cara de trapella de Doug Camilli, que des del cromó sembla dir-me: «Cass, si sàberes quantes admiradores ens van al darrere practicaries el teu *slider* cada dia.» M'acluca l'ullet i repeteix: «Cada dia.»

Fugaçment, me'ls imagine en calçotets, a ells i a unes admiradores a qui no puc posar cara, però a qui pose cuixes tibants i mamelles ingràvides. Potser per això, per completar aquells cossos exuberants, recórrec al rostre de la senyora Keheller. Els llavis primíssims i el nas lleugerament aixafat la proveeixen d'una bellesa discreta i singular, no reconeixible en un primer moment. Em fa cabrioles al cap mentre sosté un bat, vestida només amb roba interior, com les models de les revistes porques que em deixen fullejar els meus nous col·legues, amb qui em relacione des de fa pocs mesos.

No sé encara que la senyora Keheller, aquella dona amable de somriure tou, en realitat és gairebé una xiqueta a qui l'escàndol d'una maternitat prematura l'ha feta refugiar-se al nostre poble, juntament amb el senyor Keheller, a qui no conec perquè sempre està de viatge. Potser per aquest últim motiu ell compensa el seu fill aviciant-lo amb tota mena de regals que el fan capritxós i satisfet i el lliguen a una infantesa de la qual hauria de fugir. Té, per exemple, la col·lecció sencera dels còmics de l'Oncle Garrepa. Abans d'anar a plegar els llençols m'ha deixat entre les mans el capítol *Seven Cities of Gold*, aquell en què l'Oncle Garrepa va a la recerca dels tresors de Cibola.

Com tots els xiquets de la meua generació, tinc l'oportunitat d'alimentar-me d'aquelles aventures i fixar-me en els detalls: aquella estàtua de color maragda amb un mecanisme ocult que activarà la trampa d'una gran roca esfèrica que perseguirà els qui gosen furta l'ídol. Una estàtua, una trampa, una roca rodant. A ningú li sona? Calen més pistes? Sí, sí. Exacte. La mateixa escena que *A la recerca de l'arca perduda*. La mateixa. Un plagi descarat. Però desaprofite l'ocasió de compilar aquells detalls, de fixar-me en com es fa un guió i convertir-me en un George Lucas qualsevol.

Cinema, fama i fortuna són les tres paraules més pronunciades aquella dècada, i les que vindran, a Califòrnia. Què diantres em passa? Què se m'ha ficat al cap? Bé, supose que les tres paraules més xiuxiuejades aquella dècada, i les que vindran, a Califòrnia i a la resta del món, són: *Sexe, sexe, sexe*. Aquesta tríada senzilla m'alimenta una fam que em dirigeix les passes cap al fons del passadís de cals Keheller. Allà hi ha el dormitori dels pares de Timmy. Té la porta entreoberta. Allà dormen i copulen i probablement s'esforcen a buscar una altra criatura més a l'altura del seu llegat genètic. Reste atent als sorolls del garatge. Esmole tant l'orella que puc distingir les queixes de Timmy: «Però si havies dit que era un moment!»

Sent com la mare li replica que són només dos minuts. Puc percebre la meua pròpia respiració. El batec del cor m'activa un compte enrere invisible. Des de l'habitació de Timmy intuïsc els crits d'ànim de Doug Camilli, i pense per un instant en Maureen Napier, que és la companya de classe que m'agrada i a qui en aquell precís moment trobe certa retirada amb la senyora Keheller. Aleshores em decidisc. Amb el sigil d'un explorador indi travesse el passadís, em cole a l'habitació i regire el calaix de la còmoda buscant el meu tresor de Cibola. Cibola, la llegendària ciutat de sostres d'or que els espanyols buscaren per Arizona al segle XVI, un cop havien desembarcat al continent. Probablement, una invenció d'alguns indis espavilats per allunyar-los dels seus poblats pacífics. Una rondalla per estimular-los la cobdícia: el tresor que els farà travessar l'oceà, de tornada, carregats de fama i fortuna, paraules que ja són al bressol del naixement del nostre país.

Una passa, una altra. Un batec, un altre, més fort, que em contagia la tremolor dels descobridors, però també la